

Perfil de la persona cuidadora

Segons les dades extretes del curs superior de Geriatria «Dependència i persones majors» impartit pels professors J. L. Oliver i L. Ballester de la Universitat de les Illes Balears (UIB, maig 2005)

Definició de la cura informal¹

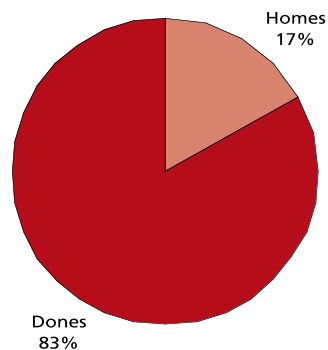
És aquella que fa referència al suport que donen la família, les amistats o el veïnat, i es caracteritza per incloure afectivitat en la relació i no estar burocratitzada ni professionalitzada. La trobam en l'àmbit privat domèstic.

Perfil del cuidador/a informal

El perfil del cuidador informal a Espanya és una dona (83%), entre 45 i 65 anys (70%), casada (77%) i mestressa de casa (50%), sense estudis o amb estudis primaris (87%), que tampoc ha rebut la formació per fer la tasca de cuidador (93,2%), que s'hi dedica a

temps complet (62,3%) i que fins hi tot viu amb la persona de qui té tenen cura (59%) per obligació moral (90,1%) sense rebre cap remuneració econòmica (63%).

Les principals cuidadores informals són les dones



Font: Campo Ladero, M. Jesús. "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000) del Centre d'Investigacions Sociològiques.

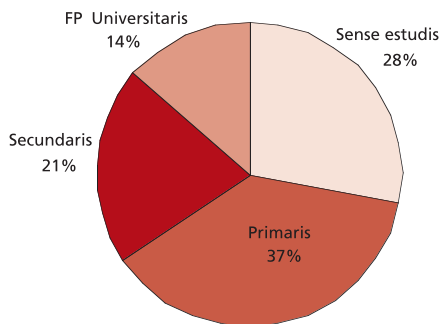
¹ Estudi de M. Jesús Campo Ladero "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000) del Centre d'Investigacions Sociològiques.

- Els homes solen ser cuidadors de persones de la seva mateixa generació, mentre que les dones ho fan amb les de la generació anterior.
- Les dones es dediquen a les tasques de la llar i a la cura personal, mentre que els homes fan activitats esporàdiques com ara comandes, anar al metge, passejar, etc.

La majoria de les persones cuidadores informals no tenen estudis superiors als de primària

- El nivell d'estudis disminueix quan augmenta l'edat:
 - Entre la gent més jove (18-24 anys) el 19,4% té estudis universitaris.
 - Entre les persones grans (> 65 anys) només el 14% té estudis universitaris.

Formació de la persona cuidadora

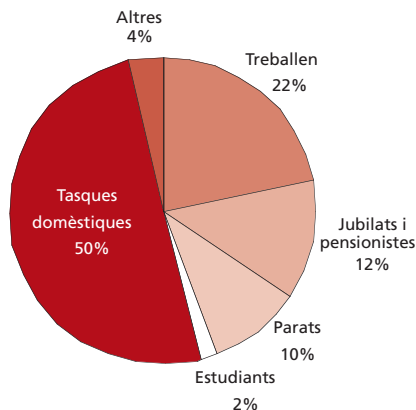


Font: Campo Ladero, M. Jesús. "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000).

La majoria de les persones cuidadores informals són mestresses de casa

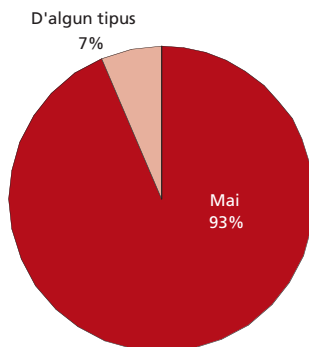
- De la gent que treballa:
 - el 63% té un contracte a jornada completa;
 - el 20% treballa a mitja jornada (en aquesta situació el percentatge de dones duplica el dels homes);

- el 14,3% treballa unes hores determinades.

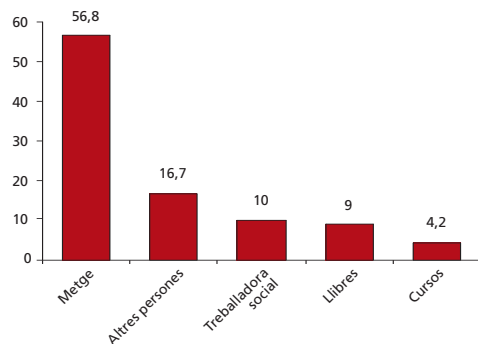


Font: Campo Ladero, M. Jesús. "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000).

La majoria de les persones cuidadores no han rebut formació per cuidar la persona dependent:



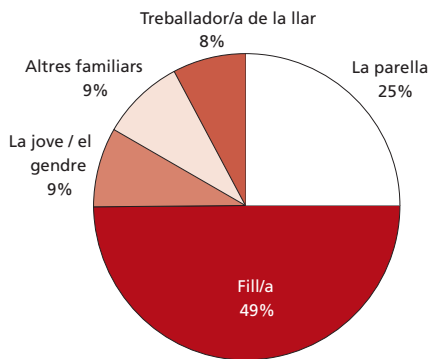
Fonts d'informació del cuidador informal



Font: Campo Ladero, M. Jesús. "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000).

La majoria de les persones majors dependents tenen una relació filial amb el cuidador informal:

- Si la persona que necessita ajuda encara viu amb la parella, la principal font d'ajuda és la parella (39,4%).
- Si la persona que necessita ajuda ha perdut la seva parella, la principal font d'ajuda són els fills (70,7%).A



Font: Campo Ladero, M. Jesús. "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000).

Segons l'estudi de M. Jesús Campo Ladero "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000), les **tasques que fan les persones cuidadores informals de més a menys freqüència són:**

- Acompanyar al metge la persona gran i fer gestions fora de la llar.
- Fer les tasques de la llar.
- Fer les tasques relacionades amb la neteja personal.
- Fer les tasques com aixecar, allitar, arreglar o vestir la persona major.
- Ajudar continuament per menjar, anar al servei, canviar-se els bolquers o moure's.

Les conseqüències per al cuidador informal són:

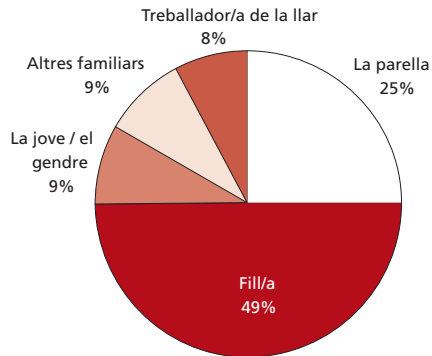
- Ha hagut de reduir el seu temps d'oci (64,1%).

- Es troba cansat (51,2%).
- No pot anar de vacances (48,4%).
- No té temps per visitar les seves amistats (39,4%).
- Se sent deprimat (32,1%).
- Deteriora la seva salut (28,7%).
- No pot plantejar-se treballar fora de casa (26,9%)
- No té temps per tenir cura d'el mateix (23%).
- Ha hagut de reduir la seva jornada laboral (12,4%).

La principal ajuda que reben els cuidadors informals prové de treballadores de la llar contractades

- Les persones que passen menys temps a casa reben més suport formal, i a l'inrevés, qui està més temps a casa demana menys temps d'ajuda formal.
- La demanda que fan les persones cuidadores informals a l'Administració és l'ajuda econòmica (61,5%).

Precedència del suport formal a les persones cuidadores



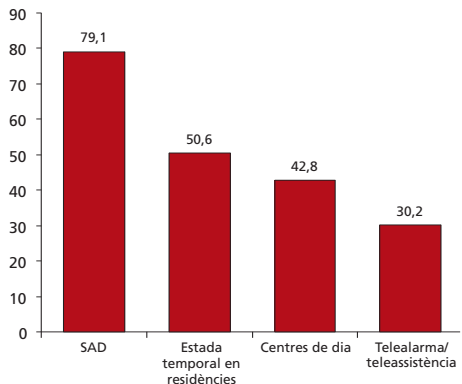
Font: Campo Ladero, M. Jesús. "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000).

Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)

D'altra banda, el Servei d'Ajuda a Domicili (SAD) és el servei més conegut

pels cuidadors informals davant a la resta de serveis.

- SAD (79,1%).
- L'estada temporal en residències (50,6%).
- Centres de dia (42,8%).
- Telealarma/ teleassistència (30,2%).



Font: Campo Ladero, M. Jesús. "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000).

- L'ajuda de l'Estat es concep com a subsidiària, és a dir, tan sols quan falta la família.
- Les persones vinculades al mercat laboral desitjarien rebre ajuda de l'Estat. Mentre que les persones que són mestresses de casa o pensionistes prefereixen que aquest vincle sigui amb la família.

Però a l'Informe UNESPA (2000) ja es constata que es produeix un canvi social i cultural que dificultarà l'oferta de cures informals perquè:

Augmenten

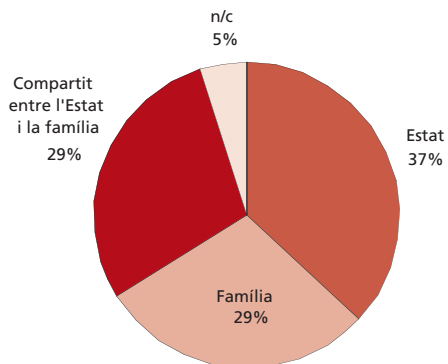
Separacions / Divorcis
 Matrimonis posteriors
 Mobilitat geogràfica dels membres familiars per qüestions laborals
 Importància del rol social de la dona
 Nombre de llars unipersonals

Disminueixen

La importància del concepte de família
 Nombre de persones per unitat familiar
 Pressió social sobre la dona com a figura de cohesió i suport per a tota la família
 Dependència econòmica de la dona respecte a l'home

La responsabilitat en la cura de les persones majors

L'opinió pública, pel que fa a la responsabilitat en la cura de persones grans, està dividida entre els partidaris de l'Estat, la família i els que creuen que ha de ser compartida.



Font: Campo Ladero, M. Jesús. "Apoyo informal a las personas mayores y el papel de la mujer cuidadora" (2000).